

טבת התשע"ד

בס"ד

השיעור מוקדש לעילוי נשמת מנחם אביצור בן יהודה אריה ז"ל
גלות מצרים והגאולה לעתיד לבא
לפרשת שמות (על פי שיעור של הרב משה ליכטנשטיין)

אָל-הָעַם הַזֶּה. יִבְּ אֲשֶׁר אָמַר אֲלֵיהֶם זֹאת הַמְּנוּחָה הַנִּיחוּ לְעִנְיָ וְזֹאת הַמְּרַגְעָה וְלֹא אָבּוּא שְׂמוּעַ. יִג וְהִיָּה לָהֶם דְּבַר-יְהוָה צוֹ לָצוּ צוֹ לָצוּ קוֹ לָקוּ קוֹ לָקוּ זְעִיר שָׁם זְעִיר שָׁם לְמַעַן יִלְכוּ וְכִשְׁלוּ אַחֲזוּ וְנִשְׁבְּרוּ וְנוֹקְשׁוּ וְנִלְכְּדוּ.

3. הרד"ק:

"אע"פ שיש בם עונות אחרים זהו עיקר עוונם, האשרים וחמנים שהם עובדים אותם."

4. מילה 'הבאים' משותפת לפרשה ולהפטר.

"ואלה שמות בני ישראל ה ב א י ס מצרימה"

"ה ב א י ס ישרש יעקב"

5. רש"י בישעיה:

"הלא ידעתם מה עשיתי בראשונה, הבאים למצרים אשר השריש יעקב, צצו ופרחו שם עד אשר מלאו פני תבל תנובה."

6. דרשות חכמים (ילק"ש):

"הכמכת מכהו הכהו' (כ"ז, ז) - רבי יהודה ורבי נחמיה. רבי יהודה אומר: במקל שהיכו המצרים את ישראל בו לקו. רבי נחמיה אומר: באספטי (4) שהיכו המצרים את ישראל בו לקו"

"בסאסאה בשלחה תריבנה' (כ"ז, ח) - לקה ואחר רב שלח, שנאמר: ויהי בשלח פרעה" (שם).

"את מי יורה דעה ואת מי יבין שמועה' (כח, ט) - זה משה, מלמד שהחזירוהו על כל המצרות ולא ינק"

7. ישעיה כ"ז, ו - שמות א', ז:

"יציץ ופרח ישראל ומלאו פני תבל תנובה"

"ובני ישראל פרו וישרצו וירבו ויעצמו במאד מאד ותמלא הארץ אתם"

8. ישעיה כ"ח, יב - שמות ד, א - שמות ו', ט:

"אשר אמר אליהם זאת המנוחה הניחו לעיף וזאת המרגעה ולא אבוא שמוע"

"והן לא יאמינו לי ולא ישמעו בקלי"

"ולא שמעו אל משה מקצר רוח ומעבדה קשה"

1. הפטרה חלק א - נבואת גאולה (כז, ו - כז, יג)

ו הַבָּאִים יִשְׂרָשׁ יַעֲקֹב יִצְיָץ וּפְרַח יִשְׂרָאֵל וּמְלֵאוּ פְּנֵי-תַבְל תְּנוּבָה. ז הַכְּמַכְת מִכְּהוּ הִכְּהוּ אִם-כְּהָרֵג הִרְגִּיו הָרֵג. ח בְּסִאסָאָה בְּשִׁלְחָה תְּרִיבְנָה הִגָּה בְּרוּחוֹ הַקְּשָׁה בְּיוֹם קָדִים. ט לִכּוֹן בְּזֹאת יִכְפַּר עוֹן-יַעֲקֹב וְזֶה כָּל-פְּרֵי הַסֹּר חֲטָאתוֹ בְּשׂוּמוֹ כָּל-אֲבָנֵי מִזְבֵּחַ פְּאֲבָנֵי-גֵר מִנְפָצוֹת לֹא-יִקְמוּ אֲשֶׁרִים וְחַמְנִים. י כִּי עִיר בְּצוּרָה בְּדָד נוֹה מְשַׁלַּח וְנִעְזָב כַּמְדָּבָר שָׁם יִרְעָה עֵגֶל וְשָׁם יִרְבֹּץ וְכֹלֶה סַעֲפִיָּה. יא בִּיבֶשׁ קִצְיָרָה תִּשְׁבְּרְנָה נְשִׁים בָּאוֹת מְאִירוֹת אוֹתָהּ כִּי לֹא עַם-בִּינּוֹת הוּא עַל-כֵּן לֹא-יִרְחַמְנוּ עִשָׂהוּ וְיִצְרוּ לֹא יִחַנְנוּ. יב וְהִיָּה בְּיוֹם הַהוּא יִחַבֵּט ה' מִשְׁבַּלַּת הַנְּהַר עַד-נַחַל מִצְרַיִם וְאַתֶּם תִּלְקְטוּ לְאַחַד אֶחָד בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. יג וְהִיָּה בְּיוֹם הַהוּא יִתְקַע בְּשׂוֹפָר גְּדוֹל וּבָאוּ הָאֲבָדִים בְּאַרְץ אֲשׁוּר וְהִנְדַּחִים בְּאַרְץ מִצְרַיִם וְהִשְׁתַּחֲוּוּ לֵה' בְּהַר הַקֹּדֶשׁ בְּיִרוּשָׁלַם.

2. הפטרה חלק ב' - נבואת תוכחה (כ"ח א-יג וכ"ט כב-כג).

א הוּי עֲטַרְת גְּאוֹת שְׁפָרֵי אֶפְרַיִם וְצִיץ נֶבֶל צְבִי תִפְאַרְתּוֹ אֲשֶׁר עַל-רֹאשׁ גֵּיא-שְׁמָנִים הַלּוּמִי יִין. ב הִנֵּה חֲזַק וְאַמָּץ לְאֲדָנִי כְּזָרֵם בְּרֹד שַׁעַר קֶטֶב כְּזָרֵם מִיָּם כְּבִירִים שְׁטָפִים הִנִּיחַ לְאַרְץ בִּינֵד. ג בְּרִגְלִים תִּרְמִסְנָה עֲטַרְת גְּאוֹת שְׁפָרֵי אֶפְרַיִם. ד וְהִיָּתָה צִיצַת נֶבֶל צְבִי תִפְאַרְתּוֹ אֲשֶׁר עַל-רֹאשׁ גֵּיא שְׁמָנִים כְּבִכּוּרָה בְּטָרֵם קִיץ אֲשֶׁר יִרְאָה הָרָאָה אוֹתָהּ בַּעֲוֹדָה בְּכַפּוֹ יִבְלַעְנָה הַ בְּיוֹם הַהוּא יְהִיָּה יְהוָה צְבָאוֹת לַעֲטַרְת צְבִי וְלַצְפִּירַת תִּפְאַרְתּוֹ לְשֹׁאֵר עַמּוֹ. ו וְלָרוּחַ מִשְׁפָּט לְיִוֵּשֶׁב עַל-הַמִּשְׁפָּט וְלַגְּבוּרָה מְשִׁיבֵי מִלְחָמָה שְׁעָרָה. ז וְגַם-אֵלֶּה בֵּינּוּ שְׁגוּ וּבִשְׁכָר תַּעֲנוּ כִּהֵן וְנִבְיָא שְׁגוּ בְּשִׁכָר נִבְלַעוּ מִן-הַיִּין תַּעֲנוּ מִן-הַשְּׁכָר שְׁגוּ בְּרָאָה פְּקוּ פְּלִילִיָּה. ח כִּי כָּל-שְׁלַחְנוֹת מְלֵאוּ קִיא צָאָה בְּלִי מְקוֹם. ט אֶת-מִי יוֹרָה דְּעָה וְאֶת-מִי יָבִין שְׂמוּעָה גְּמוּלֵי מַחְלָב עֲתִיקֵי מִשְׁדִּים. י כִּי צוֹ לָצוּ צוֹ לָצוּ קוֹ לָקוּ קוֹ לָקוּ זְעִיר שָׁם זְעִיר שָׁם. יא כִּי בַלְעִי שְׁפָה וּבְלַשׁוֹן אַחֲרַת דְּבַר